

Wees reëel: een baan voor iederéén lukt nooit

Het regent werkgelegenheidsplannen in het Noorden. Maar willen we het probleem van de werkloosheid echt aanpakken, dan moeten we vooral reëel zijn. En keuzes maken, al zijn die pijnlijk.

Opinie

Jouke van Dijk

Er is in Noord-Nederland sprake van een lawine aan plannen om de werkgelegenheid te bevorderen. Vanuit Groningen, Emmen, Coevorden, Leeuwarden of Assen komen tal van verzoeken om steun voor werkgelegenheidsinitiatieven, het ene plan beter doordacht dan het andere.

Op zichzelf is het zeer terecht dat bestuurders in het Noorden zich zorgen maken. Want zeker het gebrek aan werk voor mensen 'aan de onderkant van de arbeidsmarkt' is een zeer groot probleem aan het worden. Hierbij gaat het niet alleen om laaggeschoolde werkgelegenheid maar ook om banen voor jongeren op het niveau van mbo 2 en 3. Gelukkig kunnen jongeren met een opleiding op het niveau van mbo 4 en hbo makkelijker aan een baan komen. Maar met name in de gebieden langs de kust en de Duitse grens, is het bijna onmogelijk om werk te vinden.

Dat heeft niet alleen te maken met de conjunctuur, maar ook met het feit dat veel werk is geautomatiseerd. De vergrijzing zal hierbij dus ook niet helpen. Het is een structureel probleem en het is de vraag of daar wel simpele oplossingen voor te vinden zijn.

Wie het enorme probleem van de grote werkloosheid in Noord-Nederland wil aanpakken, moet in de eerste plaats reëel zijn. Dat betekent bijvoorbeeld dat we ons moeten realiseren dat er in het Noorden tachtigduizend banen extra nodig zijn, maar dat het ons zeker niet zal lukken om dat aantal met welk plan

of initiatief dan ook, te halen. Door het afschaffen van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de bezuinigingen in de zorg maakt de overheid het probleem alleen maar groter. We zullen ons moeten realiseren dat we niet alles kunnen en niet voor iedereen, in alle leeftijdsgroepen, banen zullen kunnen scheppen.

We zullen dan ook keuzes moeten maken. Pijnlijke keuzes ook. Want als we reëel zijn, dan moeten we inzien dat het niet zal lukken om iedereen weer aan een baan te helpen. Zeker niet die werkzoekenden die wat ouder zijn en met een

Als we reëel zijn, dan moeten we inzien dat het niet zal lukken om iedereen weer aan een baan te helpen

lagere opleiding. Het probleem is zo groot, ingrijpend en structureel, dat we het niet volledig zullen kunnen oplossen. En dus moeten we naast banen ook nette regelingen treffen voor degenen die niet mee kunnen doen.

Om die reden is er consistentie nodig en een goede analyse, ten aanzien van de plannen die er nu zijn. Te vaak komt het voor dat wethouders of gedeputeerden onder de indruk raken van de werkloos-

We moeten ons realiseren dat er in het Noorden tachtigduizend banen extra nodig zijn, maar dat het ons zeker niet zal lukken om dat aantal met welk plan of initiatief dan ook, te halen. Foto: ANP

heidsproblematiek en dan aandringen op actie. 'We moeten iets doen!' Dat leidt dan wel tot nieuwe plannen, maar tot nu toe zelden tot nieuwe banen.

En dat terwijl er wel degelijk mogelijkheden zijn om iets te doen. Maar daarbij is er dan wel afstemming en regie nodig, een grondige analyse van het probleem en wat werkt en wat niet en echte samenwerking.

Wat mij betreft is er in Noord-

Nederland een instelling die goed in staat is om die analyse te maken en te helpen bij onvermijdelijke pijnlijke keuzes om tot goede plannen te komen. Dat is de SER Noord-Nederland. Daarin zijn de sociale partners vertegenwoordigd en is er onafhankelijke deskundigheid.

Alleen door de realiteit onder ogen te zien, heldere keuzes te maken, geen beloftes te doen die nooit kunnen worden waargemaakt en te zorgen voor regie en afstem-

ming, kunnen we het probleem van de werkloosheid, althans voor een deel, terugdringen. En voor de mensen voor wie geen reguliere baan te vinden is, moeten we andere manieren vinden om ze te laten bijdragen aan de leefbaarheid in de regio.

Jouke van Dijk is hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse en lid-deskundige van SER Noord-Nederland op het gebied van arbeidsmarkt en scholing